

Przemówienie
Edwarda Gierka
na manifestacji
1-Majowej
w Warszawie
zamieszczamy
na str. 2

GTOS

WIELKOPOLSKI

Poznań, środa 2 maja 1973

Nr 103 (9075)

Wyd. AB

Cena 50 gr

Ukazuje się od 16. II 1945

W poczuciu dobrze wypełnianych zadań obchodziliśmy 1-Majowe Święto

Ponad 120.000 poznaniaków w pochodzie

W Warszawie i całym kraju

W poczuciu satysfakcji z dobrze spełnionego obowiązku i realizacji zadań wytyczonych przez VI Zjazd partii, ludzie pracy Wielkopolski obchodzili robotnicze święto. W miastach naszego województwa odbyły się wczoraj tradycyjne pochody, w których tłumnie uczestniczyło miejscowe społeczeństwo. W samym Poznaniu przed trybuną honorową prze maszerowało ponad 120 000 osób, więcej niż przewidywano.

W uroczystościach na terenie województwa uczestniczyli również sekretarze KW PZPR: Alfred Kowalski we Wrześni, Stanisław Kulesza w Pile, Władysław Śleboda w Gostyniu i Jerzy Wojtecki w Wolsztynie. W manifestacjach 1-Majowych brali udział przedstawiciele stronnictw politycznych, Wojska Polskiego, Frontu Jedności Narodu.

Godzina 9.45. Dźwięk syren fabrycznych obwieszcza początek poznańskiej majowej manifestacji. Do trybuny podchodzi reprezentacyjna orkiestra

wojsk lotniczych, a tuż za nią — czoło pierwszomajowego pochodu. Za chwilę wszyscy wysłuchają transmisji przemówienia I sekretarza KC PZPR

legacja Komitetu Wojewódzkiego SED z Cottbus z członkiem sekretariatu KW — Ernestem Schmidtem.

Naprzeciwko, na gmachu Wyższej Szkoły Ekonomicznej, hasło tegorocznego święta: „Nasz program — budowa socjalizmu dla ludzi i przez ludzi”.

„Klasa robotnicza siłą swojej partii” — głosi napis niesiony przez Cegielszczaków, którzy otwierają pierwszomajowy pochód w Poznaniu. Idzie orkiestra zakładów, poczty sztandarowe, ludzie dobrej roboty, przepasani szarfami, przodownicy i zasłużeni przodownicy pracy. Wśród nich Bryga-

Miejszem centralnej manifestacji w Warszawie była tradycyjna trasa warszawskich pochodów 1-Majowych: od pl. Dzierżyńskiego do pl. Konstytucji. Na skrzyżowaniu ulic: Marszałkowskiej ze Świętokrzyską formuje się czoło pochodu. Za pocztami sztandarowymi, w jednym szeregu z przedstawicielami wszystkich środowisk społecznych i zawodowych stolicy przywódcy narodu i partii. Wśród nich I sekretarz KC PZPR Edward Gierek.

Rozlegają się dźwięki Warszawianki. Ruszają pierwsze szeregi. Na trybunie honorowej zajmują miejsca: Edward Gierek oraz Henryk Jabłoński i Piotr Jaroszewicz. Obok nich stają: weteran ruchu robotniczego Stanisław Gemałowicz z Warszawy i przodująca przodka z Łodzi — Irena Downar.

Na trybunę wchodzi członkowie Biura Politycznego KC PZPR, zastępcy członków Biura Politycznego KC, sekretarze KC PZPR: Edward Babiuch, Mieczysław Jagielski, Wojciech Jaruzelski, Władysław Kruczek, Stefan Olszowski, Franciszek Szlachet, Jan Szydłak, Józef Tejchma, Józef Kępa, Stanisław Kowalczyk.

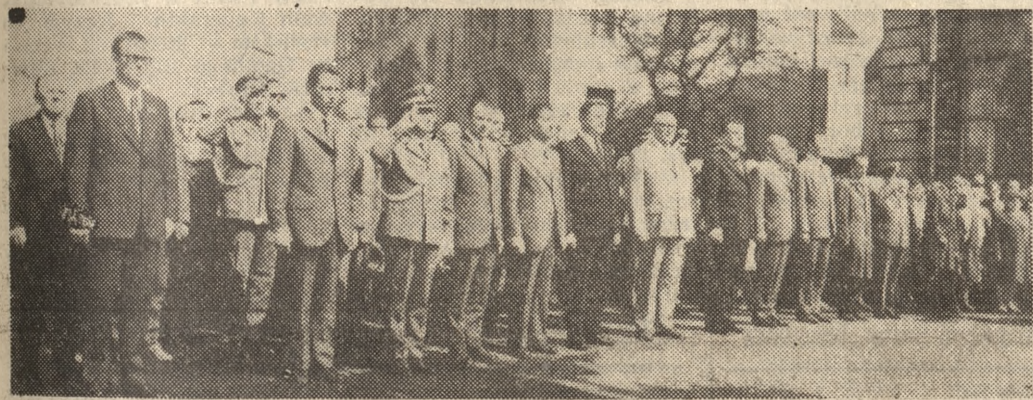
Obecni są kierownicy stronnictw politycznych: prezes NK ZSL — Stanisław Gucwa i przewodniczący CK SD — Andrzej Benesz. Jest na trybunie przewodniczący OK FJN — Janusz Groszkowski. Są też gospodarze stolicy i województwa z Kazimierzem Rokoszewskim.

Orkiestra gra hymn narodowy. Głos zabiera E. Gierek. Później rozbrzmiewa „Międzynarodówka”, której dźwięki łączą się z salutem artylerijskim.

postępu i pokoju — zakończyła barwna kolumna młodzieży.

NA ŚLĄSKU I W ZAGŁĘBIU

O godz. 10.15 różnobarwnie udekorowaną główną ulicą Katowic ruszył wielotysięczny 1-Majowy pochód.

Depesza gratulacyjna Edwarda Gierka do Leonida Breżniewa

„Z uczuciem serdecznej radości i głębokiej satysfakcji przyjęliśmy wiadomość o przyznaniu Wam Międzynarodowej Nagrody Leninowskiej „Za utrwalanie pokoju między narodami”.

W imieniu Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej przesyłam Wam braterskie pozdrowienia i składam najserdeczniejsze gratulacje.

Uczucia te wraz z całą naszą partią w pełni podziela naród polski. W naszym społeczeństwie osoba Wasza cieszy się wielkim szacunkiem i sympatią. W świadomości klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy Polskiej Rzeczywistości Ludowej jesteście symbolem konsekwentnej leninowskiej polityki i niezłomnej walki o tak bliskie nam ogólnoludzkie ideały — pokoju, konstruktywnej współpracy i bezpieczeństwa międzynarodowego.

Powszechnie znany i wysoko ceniony w świecie jest Wasz osobisty wkład w sformułowanie i realizację leninowskiej linii pokojowego współistnienia państw o odmiennych ustrojach.

Polityka ta, będąca programem krajów socjalistycznej wspólnoty, zyskuje coraz szersze poparcie wszystkich sił pokoju, postępu i realizmu. Międzynarodowa działalność KPZR, Wasz aktywny, osobisty w niej udział, stworzyły korzystny dla socjalizmu układ sił w świecie i sprzyjają utrwalaniu tendencji do odprężenia i pokojowej współpracy narodów.

Życzymy Wam — drogi Towarzyszu Leonidzie — wielu lat nieskręconej działalności dla dobra KPZR — wielkiej partii Lenina, dla dobra budującego komunizm narodu radzieckiego, dla zwycięstwa sprawy socjalizmu i pokoju w świecie”.

Czołówka pierwszomajowej manifestacji w Poznaniu, na chwilę przed zajęciem miejsc na trybunie, podczas wysłuchiwania Międzynarodówki.

Fot. — H. Kamza

— Edwarda Gierka, po czym gospodarze województwa i miasta, honorowi goście, przodujący ludzie Wielkopolski zajmują miejsca na trybunie.

Komitet Centralny PZPR reprezentuje sekretarz KC — Jerzy Łukaszewicz, władze wojewódzkie — członkowie Egzekutywy KW z I sekretarzem KW — Jerzym Zasada. Widzimy także przewodniczących wojewódzkich komitetów bratnich stronnictw — ZSL, Walentego Kołodziejczyka i SD, Kazimierza Nowakowskiego, przewodniczącego WK FJN Franciszka Szczerbala, przewodniczącego WRZZ — Czesława Kończalę oraz przewodniczących prezydium rad narodowych: WRN — Tadeusza Grabskiego i RN Poznania — Stanisława Cozasia. Na trybunie — generalicja LWP, weterani ruchu robotniczego, przedstawiciele organizacji młodzieżowych i społecznych oraz reprezentanci wszystkich środowisk zawodowych i społecznych. Obecni są także: konsul generalny ZSRR w Poznaniu — Nikołaj Tałyzin oraz de-

legacja Komitetu Wojewódzkiego SED z Cottbus z członkiem sekretariatu KW — Ernestem Schmidtem. Naprzeciwko, na gmachu Wyższej Szkoły Ekonomicznej, hasło tegorocznego święta: „Nasz program — budowa socjalizmu dla ludzi i przez ludzi”.

Dokończenie na str. 3

W Szpitalu Wojskowym i Gazowni

1-Majowe spotkania z ludźmi pracy

Nie wszyscy mogli uczestniczyć w 1-Majowych pochodach. Niektóre zakłady, pełniące niezwykle ważną dla społeczeństwa rolę usługową, kontynuowały pracę. Przed rozpoczęciem manifestacji 1-Majowej w Poznaniu, członkowie kierownictwa centralnego i wojewódzkiego partii odwiedzili załogi niektórych z tych zakładów.

O godzinie 8 sekretarz Komitetu Centralnego PZPR — Jerzy Łukaszewicz, w towarzystwie I sekretarza Komitetu Wojewódzkiego partii — Jerzego Zasady i przewodniczącego Prezydium Rady Narodowej Poznania — Stanisława Cozasia, przybyli do Szpitala Wojskowego, gdzie spotkali

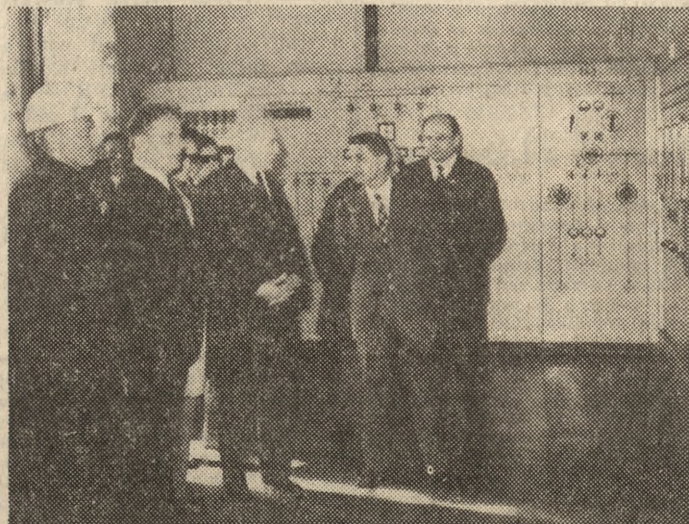
się z lekarzami oraz pielęgniarkami pełniącymi dyżur oraz opieką nad chorymi. Obecni byli także I sekretarz KD PZPR Poznań — Grunwald — Romuald Szpinger.

Po serdecznym powitaniu i złożeniu meldunku przez komendanta szpitala — plk. Jerzego Józwiaka, J. Łukaszewicz oraz J. Zasada przekazali całemu personelowi najlepsze życzenia z okazji święta klasy robotniczej, przede wszystkim zaś dalszych sukcesów w służbie ochrony zdrowia społeczeństwa. Sekretarz KC — Jerzy Łukaszewicz wpisał się również do księgi pamiątkowej szpitala.

Dokończenie na str. 2

Podczas odwiedzin w poznańskiej Gazowni. Drugi od prawej — Jerzy Łukaszewicz, drugi od lewej — Jerzy Zasada, rozmawiają z dyrektorem naczelnym Gazowni — Józefem Kubiakiem. (po środku).

Fot. — E. Kitzmann

Tradycyjnym zwyczajem pochód prowadzą weterani ruchu robotniczego, bojownicy o wyzwolenie narodowe i społeczne. Za nimi najmłodsze szkańce stolicy: harcerze z chorągwi noszącej imię Bohaterów Warszawy. Pod hasłami umacniania sojuszu robotniczo-chłopskiego i wspólnej z robotnikami realizacji programu VI Zjazdu partii kroczyli mieszkańcy Mazowsza, Kurpiów i Podlasia. Obok rolników na warszawską manifestację przyjechali przodujący robotnicy z fabryk województwa, a wśród nich twórcy polskich „Ursusów”, pracownicy płockiej petrochemii i celulozy z Ostrołki.

1-Majowy pochód w Warszawie odbywający się pod hasłami dobrej, odpowiedzialnej, wydajnej pracy, pod hasłami

Centralne uroczystości 1-Majowe w Warszawie.

Na zdjęciu: w pochodzie — od lewej, na pierwszym planie — Henryk Jabłoński, Edward Gierek, Piotr Jaroszewicz, przodująca włókiennicza — Irena Downar.

CAF — Rosiak — telefoto

Na trybunie honorowej znajdują się gospodarze województwa z zastępcą członka Biura Politycznego KC, I sekretarzem KW PZPR w Katowicach — Zdzisławem Grudniem, wicepremier — Jan Mitręga, zaproszeni goście, a wśród nich członek Biura Federacyjnego KP Północnej Francji — Jacques Estager i sekretarz Związku Zawodowego Górników Północnej Francji — Emil Wazny.

Dokończenie na str. 2

Ze wszystkich stron świata

Ze wszystkich stron świata sprawozdawcy donoszą o manifestacjach, pochodach, zwianych z międzynarodowym dniem solidarności klasy robotniczej.

MOSKWA

Olbrzymie tłumy zapelnily we wtorek Plac Czerwony w Moskwie, aby wziąć udział w tradycyjnym pochodzie. Owacją powitano pojawienie się na trybunie Mauzoleum Lenina — Leonida Breżniewa, Nikołaja Podgornego, Aleksieja Kosygina i innych przywódców radzieckich.

O godzinie 10.00 rozpoczął się uroczysty wiec, na którym przemówienie wygłosił sekretarz generalny KC KPZR Leonid Breżniew.

Stwierdził on m.in. że aktywna pokojowa polityka Związku Radzieckiego i innych krajów socjalistycznych dostarcza narodom kuli ziemskiej coraz to nowych, przekonywujących

dowodów, że socjalizm i pokój to pojęcia nierozdzielne. Zakończona została wojna w Wietnamie, o co wytrwale i konsekwentnie walczył Związek Radziecki. Pozytywny zwrot dokonał się w Europie. Apelujemy o przezwycięzenie krwawej przeszłości Europy nie dlatego, aby zapomnieć o niej, lecz po to, aby nigdy się nie powtórzyła. Obecnie, kiedy socjalizm stał się potężną, niezwykłą siłą w życiu Europy, stało się to całkowicie realnym zadaniem.

Z okazji 1 Maja L. Breżniew przekazał braterskie pozdrowienia ludziom pracy krajów socjalistycznych, klasie robotniczej, partiom komunistycznym i robotniczym krajów kapitalistycznych, wszystkim bojomnikom o wyzwolenie narodowe i społeczne.

Manifestacja na Placu Czerwonym trwała 2,5 godziny.

Dokończenie na str. 3

W Warszawie i całym kraju

Dokończenie ze str. 1

NA WYBRZEŻU

E. Gierek w Hucie „Warszawa“

PAP

Stan wyjątkowy w Argentynie

Kompromis w Luksemburqu

największego przedsiębiorstwa
w tym mieście. W przededniu
1-Majowego Świąta przysze

Fot. — S. Ossowsk

Dokończenie ze str. 1

cy dla gospodarki regionu
kraju. (tab)

„Z majowym bukietem

W refleksyjno-rozrywkowym teatrze stroju obejrzelismy koncert „Złoty i jowym bukietem”, nadany przez ośrodek poznański TV na antenie ogólnopolskiej, w wieczór poprzedzający Święto Pracy. Scenariusz i reżyser widowiska Stefan Prokorski odszedł od stereotypowej formuły koncertu estradowego, grywając występy poszczególnych wykonawców w różnych fragmentach wewnątrz gmachu auli AAM.

W naturalnej scenerii, przy wykorzystaniu bogactwa architektury i meblarstwa sali, popisy licznej grupy artystów zyskały szczególne interesującą oprawę. Dla każdego z widzów, którzy oglądali koncert, poznański „majowy bukiet” przetrwał w pamięci. W tym czasie wcześniejszego dnia, podczas koncertu dla praprawników — wersja telewizyjna widowiska — nabrała nowego wyrazu i znaczenia.

Pogrzeb J. Aumada w Santiago

kwietnia przez elementy reakcyjne
podczas pokojowej demonstracji
ludzi pracy.

R. Nixon w sprawie „Watergate”

W poniedziałek wieczorem prezydent USA, R. Nixon wygłosił przemówienie telewizyjne na temat ostawionej afery Watergate. Szef administracji amerykańskiej wziął na siebie odpowiedzialność za to, co uczynili jego współpracownicy w czasie prezydenckiego

Niech każdy na swoim odcin-
ku, podnosi wydajność pracy
jakość produkcji. Utrwalajmy
takie postawy, jak: odpowiedzialność

PAP-RADIO-INF.WĘ.TELEFONEM
RADIO-INF.WĘ.TELEFONEM.PAP
INF.WĘ.TELEFONEM.PAP.RADIO
TELEFONEM.PAP.RADIO-INF.WĘ
PAP.RADIO-INF.WĘ.TELEFONEM
RADIO-INF.WĘ.TELEFONEM.PAP

RADIC. NF. TELEFONEM. PAP

Spotkanie Pompidou — Heath

Dzisiejszy serwis informacyjny
opracował **Zbyszek Kruszona**

Wielkopolska i Poznań w I-Majowe Święto

Piękną, słoneczną pogodą, krasą flag, szturmówek, transparentów z okolicznościowymi hasłami zabarwiło się we wszystkich wioskach, miasteczkach i miastach Ziemi Wielkopolskiej wczorajsze Pierwszomajowe Święto. Ulicami przemaszewowały w tradycyjnym pochodzie tłumy odświętnie ubranych ludzi, ze szturmówkami i z kwiatami. Wznoszono okrzyki na cześć partii, klasy robotniczej, międzynarodowej solidarności ludzi pracy.

O tym, jak uroczystości pierwszomajowe przebiegały w największych ośrodkach województwa i w Poznaniu, relacjonują poniżej nasi korespondenci.

CHODZIEŻ

W przeddzień 1 Maja na Ziemi Chodzieskiej odbyło się wiele uroczystości dla uczczenia święta klasy robotniczej: akademii, wieczornic, spotkań. M. in.

egzekutywa Komitetu Powiatowego PZPR spotkała się z weteranami ruchu robotniczego.

Wczoraj, o godz. 9.30 rozpoczął się w Chodzieży — miście, które zdobyło tytuł mistrza gospodarności w Wielkopolsce i wicemistrza w kraju — wiec ludności: po czym ulicami miasta ruszył barwny pochód. Na czele pochodu szli przedstawiciele władz z I sekretarzem KP PZPR Konradem Purgielem. Szli robotnicy chodzieskich zakładów pracy, wsi podchodzieskiej i wiele, wiele młodzieży. W godzinach popołudniowych i wieczornych odbywały się w Chodzieży i w innych miejscowościach powiatu imprezy sportowe, występy artystyczne i zabawy. M. in. w chodzieskim amfiteatrze XXV-lecia PRL odbyły się występy artystyczne. (ed)

GNIEZNO

36-tysięczna rzesza mieszkańców Gniezna wzięła wczoraj udział w pierwszomajowej manifestacji. Pochód poprzedziły dwa wiece: na pl. Bohaterów Stalin-

Pierwsza przed trybuną honorową przemawiała załoga Zakładów H. Cegielski.

cze przed II wojną przez gnieźnieńskich komunistów. W pochodzie wzięli udział m. in. przedstawiciele władz z I sekretarzem KP PZPR w Gnieźnie Kazimierzem Jan-kowskim 37 brygad pracy socjalistycznej, a wśród nich wielu zasłużonych racjonalizatorów.

Dokończenie na str. 6.

POZNAŃ

Dokończenie ze str. 1

cjonalizatorzy: inż. Roman Pawłowicz i inż. Jan Nowak. „W ramach akcji 20 miliardów da-limy produkcję wartości 91 milionów zł” głosi transparent. Na ręce sekretarza KC PZPR załoga składa meldunek o wykonaniu 45 proc. zobowiązań załogi do banku „30 miliardów”, wartości 23 mln zł. Na ruchomych emblematkach hasła mówiące o patronatach młodych nad produkcją. Młodzież idzie z pieśnią „Wszystko tobie, ukochana zie-

miu”! Białe koszule, czerwone chusteczki w rękach, wzniesione przed trybuną na znak pozdrowienia, szturmówki. Ko-biety pracujące w zakładach, dzieci wraz z rodzicami, zakła-dowy dom kultury, działacze sportowi...

Duże, z przejrzystej tkaniny wykonane czerwone i białoczerwone szturmówki. Idzie Stare Miasto. Tuż za czołówką działnicy — uczestnicy Pociągu Przyjaźni ze Związku Radzieckiego witani niezwykle serdecznie. A potem staromiejskie zakłady pracy.

„Budujemy Polskę słonecznych domów” — głoszają pracownicy z poznańskich przedsię-

pod hasłem „Produkujemy szybciej, lepiej i oszczędniej” ludzie przemysłu: Zakłady Romet, „Herbapol”, za nimi wśród szturmówek kolorów tęczy Wojewódzka Spółdzielnia Spożywców „Spo-łem”, dalej pracownicy prezy-dentów rad narodowych, działacze społeczno-gospodarczy, pracownicy kultury, artyści scen poznańskich.

I następna dzielnicą — No-we Miasto. „W dniu święta klasy robotniczej Pometowcy pozdrawiają wszystkie narody świata walczące o pokój i so-cjalizm” głosi transparent.

Na czele zakładowej kolumny — przodownicy pracy i za-służeni pracownicy zakładów. Za Pometem załogi Fabryki Łożysk Tocznych, Poznańskich Zakładów Elektrochemicznych „Centra”.

Żałoga Poznańskiej Fabryki Maszyn Żniwnych otwiera kolumnę „rolniczą” pochodu. Wśród maszerujących — czołowy racjonalizator PFMŻ — Henryk Żmura i inni. Rol-nictwo wielkopolskie podjęło w ramach „banku 30 miliardów” dodatkową produkcję wartości ponad 1 mld zł. W ramach tego zobowiązania w I kwartale br. dostarczyło po-nad plan 4200 ton żywności i 8 700 000 litrów mleka. Ponadto dla innych województw dostarczyło dodatkowo 13 300 ton ziarna siewnego. „Zapewniamy Was — tow. I Sekretarzu Komitetu Centralnego, że rol-nicy wielkopolscy uczynią wszystko, by podjęte zobowią-zania nie tylko wykonać, ale przekroczyć” piszą w swym meldunku, który podali na try-bunę honorową podczas pier-wszomajowego pochodu. Wśród zakładów pracy nowomiejskiej dzielnicy kroczy również załoga Zakładów Samochodów Rol-niczych, produkująca „Tarp-ny” dla rolnictwa.

Jeszcze tylko kolumna „Sto-milowców” i Centralnego La-boratorium Oponiarskiego — i do trybuny zbliża się orkiestra w kolejowych mundurach. Tuż

za pocztami sztandarowymi — pracownicy PKP Poznań-Wę-zeł, ze sztandarem przechod-nim, zdobytym po raz czwarty za zajęcie pierwszego miejsca na sieci PKP. Wśród nich wie-lu „ludzi dobrej roboty”: Jan Konieczny — majster z lokomo-tywowni, Andrzej Konk — rze-mieślnik specjalista Oddziału Robót Budowlanych, Alojzy So-bisiak — starszy rzemieślnik Oddziału Budynków, Henryk Kulus — elektryk Oddziału Sieci i Zasilania, Mieczysław Michalak — przodujący maszynista elektrowozu. Idzie kolejowa służba zdrowia, młodzi kolejarze, a za nią znów las szturmówek — i drugi wiel-ki zakład przemysłowy Wildy: ZNTK, które plan produkcji za ubiegły rok przekroczyło o 53 mln zł. Wśród przodują-cych pracowników: Władysław Pawelski — brygadzieta mode-larz, Marian Kaczmarek — stolarz, Andrzej Wawrzyniak — ślusarz-spawacz, Władysław Olejniczak i Tadeusz Jó-zwiak — brygadziści ślusarzy. Żałoga ZNTK została odzna-czona Sztandarem Pracy I kla-sy. W jej szeregach znajduje się Marceli Tritt — Budowniczy Polski Ludowej.

Idą pracownicy PKS, Wiel-kopolskich Zakładów Mecha-nizacji Budownictwa „Zremb”, i znów kolumna młodzieży — Politechnika Poznańska i Aka-demii Wychowania Fizycznego. Wśród hasel i transparentów — pozdrowienia dla klasy robotniczej miast zaprzyjaź-nionych: Cottbus, Brna, Char-kowa.

Jezycką dzielnicę na pochód pierwszomajowy tradycyjnym już zwyczajem prowadzi orkie-stra jezyckiego hufca ZHP. Za nią załoga największych zakła-dów pracy; wśród których znajduje się wielu ludzi do-brej roboty i przodowników pracy, takich jak Marian Bączkowski — brygadzieta monta-

Defilują studenci Akademii Wy-chowania Fizycznego w Pozna-niu.

Jedna z grup uczestniczących w pochodzie pozdrawia zaprzyjaźniony z Poznaniem radziecki Charków.

Fot. (4) — H. Kamza

Cukrowni Wielkopolskich, a za nimi barwna kolumna młodzieży Akademii Rolniczej. Emblematy poszczególnych wydziałów, Socjalistycznego Związku Studentów Polskich, Młodzież idzie ze śpiewem i transparentami, które głoszają: „Nasza wiedza do naszej nale-ży ojczyzny”, „Rok nauki i rokiem postępu w rolnictwie”.

Wreszcie kroczy dzielnicą Grunwald. Za czołówką — tramwajarze, za nimi załoga Przedsiębiorstwa Robót Elektrycznych „Elektromontaż”, która zebrany na trybunie honorowej zameldowała, że wykonała już 1/3 zobowiązań, zmierzających m.in. do skróce-nia cyklu robót w fabryce do-mów w Suchym Lesie i fabryce fabryk w Obornikach. „Elektromontaż co dwa lata podwa-ja produkcję” — głosi napis na transparentie. Żałoga tego przedsiębiorstwa montaż skom-plikowanych instalacji elektrycznych w stomilowskiej walcowni zakończyła w trzy-krotnie krótszym terminie od normalnego. W pierwszomajo-wym pochodzie kroczą pracow-nicy „Polfy”, „Mostostalu”, „Te-letry”, Swarzędzkiej Fabryki Mebli, przedstawiciele prasy. Żałoga MTP przekazuje poz-drowienia dla bratnich miast targowych. Idą pracownicy Zakładów Energetycznych Okrę-gu Zachodniego, grunwaldzkiej służby zdrowia, spółdzielczości.

A za nimi — olbrzymi napis: „Młodzież”. Idzie 15 000 młodych. Na ich czele — pomoc-nicy budowniczego trasy E-8. Uczestnicy zaciągu przestali na trybunę honorową skierowany do I sekretarza KC PZPR mel-dunek: „W zaciągu młodzieży uczestniczy ponad 200 000 młodzi wielkopolskiej. Zapew-niamy, że nie będziemy szcze-dzić trudu, siły, zapału i ofiar-ności dla zbudowania drugiej Polski”. Przyspieszony rytm marszu młodzieżowej kolumny symbolizuje jej przyspieszony rytm życia i działania. Na szturmówkach hasła: „Nasza siła w jedności”, „Jestem patri-otą — przoduję w nauce”, „Sportowcy szkolni pozdrawia-ją ludzi pracy”. Piękna mani-festacja młodzieży, zreczności i towarzyszącej im radości.

Pochód zamyka kolumna ORMO — a potem przed try-bunę ruszają mieszkańcy Pozna-nia, którzy dotychczas przy-gladali się świętecznej mani-festacji. (bw)

Ze wszystkich stron świata

Dokończenie ze str. 1.

HELSINKI

Ponad 10 tys. osób wzięło w Helsinkach udział w pocho-dzie 1-Majowym, zorganizowa-nym przez Komunistyczną Partię Finlandii i Demokratyczny Związek Narodu Fińskie-go. W pierwszym w tym roku słonecznym, wiosennym dniu pochód przeszedł przy dźwię-kach orkiestr z czerwonymi i narodowymi flagami, sztanda-rami organizacji robotniczych i transparentami na znajdującym się w centrum miasta plac Senacki, gdzie odbył się trady-cyjny wiec.

Na kamiennych schodach, górujących nad placem, umie-szczono mównicę, z której prze-mawiali między innymi prze-wodniczący Związku Młodzie-ży Demokratycznej — Saari-nio, sekretarz generalny Komu-nistycznej Partii Finlandii — Aalto i wiceprzewodniczący tej partii Sinisalo. Wiec zakończył się odpiewaniem Mię-dzynarodówki.

Partia Socjaldemokratyczna zwołała w tym dniu odrębny wiec na stadionie sportowym. Jednak w niektórych innych miastach Finlandii pochody i wiece 1-Majowe zorganizowa-ne zostały wspólnie przez wszy-skie robotnicze partie i orga-nizacje. Tak np. w mieście

Uyvaeskye na wspólnym wie-cu przemawiali: przewodniczący Komunistycznej Partii Fin-landii — Saarinen i sekretarz Partii Socjaldemokratycznej — premier Sorsa.

RZYM

Tegoroczne święto 1-Majowe we Włoszech przebiegało w atmosferze znacznego napięcia politycznego, wywołanego działalnością terrorystyczną bojówek neofaszystowskich, które w ostatnich tygodniach spowodowały znaczny rozlew krwi. Miliony ludzi, którzy uczestniczyli w pochodach i wiecach zorganizowanych w całym kraju, demonstrowało więc przede wszystkim swe za-angażowanie w walce z podno-szącymi głowę pogrobowcami faszyzmu. Obchody miały wsze-dzie charakter jednolitego frontu. Były one zorganizowane wspólnie przez partie lewicy, związki zawodowe i organiza-cje lewicy katolickiej.

Dziennik „Unita”, organ Komitetu Centralnego Włoskiej Partii Komunistycznej, u-kazał się 1 maja w specjalnym świątecznym wydaniu i w re-kordowym nakładzie 1200 tys. egzemplarzy, które rozprze-dano już do południa.

W licznych pochodach ucze-szczali także przedstawiciele ponad milionowej rzeszy

bezrobotnych Włoch, niosą-cy wszędzie transparenty z napisem: „Żądamy pracy i chleba”.

SZTOKHOLM

Manifestacje pierwszomajo-we w Szwecji odbywały się w tym roku pod hasłami, z któ-rymi partie robotnicze przyste-pują do wrześniowych wybo-rów. Manifestacja komunistów w centrum Sztokholmu prze-biegała pod hasłem o socjali-styczną Szwecję. Przewodniczący Partii Lewicy — Komuni-stów C.H. Hermansson oświad-czył, że wyborczy sukces komu-nistów zwiększa możliwości prowadzenia polityki szwedzkiej w kierunku socjalistycz-nym.

Szwedzki ruch związkowy, który obchodzi właśnie 75-le-cie działalności i socjaldemo-kracji — zorganizowali wspólnie manifestację. Również so-cjaldemokracja, która chociaż jako partia rządząca ponosi od-powiedzialność za wzrost bez-robočia, wysunęła na plan pier-wszy problem pełnego zatrud-nienia.

W przemówieniu pierwszo-majowym premier Olof Palme zapowiedział szereg reform da-jących zatrudnionym większy wpływ w przedsiębiorstwach. Wiele miejsca poświęcił proble-mom zagranicznym, podkreś-lając, że socjaldemokracja daje

gwarancje trwałej i konse-kwentnej polityki neutralności.

Na socjaldemokratycznych manifestacjach nie zabrakło żądań wychodzących poza a-ktualny program działania par-tii — nacjonalizacji przedsię-biorstw, uznania TRR RWP, wydatnego zmniejszenia wy-datków obronnych, wprowa-dzenia republiki w Szwecji.

TOKIO

Chociaż 1 Maja nie jest w Japonii dniem wolnym od pra-cy, ponad 8 milionów Japoń-czyków wzięło udział w wie-cach i wielogodzinnych pocho-dach, zorganizowanych w 85 miastach i licznych miastecz-kach archipelagu. Najpotęż-niejsze manifestacje odbyły się w wielkim ośrodku prze-mysłowym Osace oraz w To-kio, gdzie w parku Jojogi ze-brał się ponad półmilionowy tłum.

Tegoroczne obchody miały charakter wyraźnie politycz-ny. Ich uczestnicy domagali się likwidacji baz USA w Japonii oraz unieważnienia militarnego sojuszu ze Stanami Zjedno-czonymi. We wszystkich wy-stąpieniach i hasłach bardzo ostrej krytyce poddawano po-litykę rządu Tanaki, którego czyni się odpowiedzialnym za szalejącą drożyznę i zatrucie środowiska naturalnego w Ja-ponii. (PAP)

zu, Edmund Bączyk — wyta-czac, Zygmunt Antkowiak — ślusarz narzędziowy z „Wiepo-famy”. „Nasze zobowiązania to dodatkowa produkcja wartoś-ci 15 mln zł” — głosi transpa-rent nad „Modeną”. „Powogaz w awangardzie ochrony natu-ralnego środowiska człowieka” — czytamy na innym. Idą za-logi „Goplany”, Poznańskich Zakładów Obuwia „Domena”, wielkopolskiej Fabryki Maszyn Elektrycznych „Wiefamel”. „40 000 egzemplarzy dodatko-wych książek do nasz udział w akcji 30 miliardów” zapewnia ją drukarze Poznańskich Za-kładów Graficznych im. M. Kasprzaka. W ich szeregach „Wielkopolanin roku 1972” — drukarz Antoni Lange. Idą pracownicy jezyckiej służby zdrowia, Hydrobudowy 7 i 9,

W szeregach pierwszomajowego pochodu w Poznaniu nie zabrakło personelu służby zdrowia.

Za „Expressem Wieczornym” przedrukowaliśmy 13 marca br. artykuł pt. „Brud w pociągach PKP najwęższym towarzyszem podróży”. Jak wynika z artykułu zamieszczonego ostatnio przez warszawską popołudniówkę — Ministerstwo Komunikacji przyznało, iż stan czystości pociągów PKP nie jest zadowalający. Poniżej zamieszczamy wspomniany artykuł, omawiający proponowany przez ministerstwo program poprawy w tym zakresie.

Z satysfakcją przyjmujemy taką właśnie reakcję resortu komunikacji. Zamiast odpowiedzi z wyliczaniem tzw. trudności obiektywnych przedstawiciel „Expressu” — autor artykułu, został za prośbą do gmachu przy ul. Chałubińskiego, gdzie dyrektor Centralnego Zarządu Wagonów z udziałem przedstawicieli innych służb i DOKP-Warszawa przedstawili konkretne przedsięwzięcia resortu w tej dziedzinie.

Potrzebę podniesienia niezadowalającego stanu czystości pociągów sygnalizowaliśmy już

Ministerstwo Komunikacji zapowiada poprawę czystości w pociągach

JUŻ W 1973 ROKU

Jakie przedsięwzięcia podjęto dotychczas? Jakże już zrealizowano, a które będą wprowadzone w życie do końca br.?

W marcu zwiększono zatrudnienie w wagonowniach osobowych Warszawa-Szczęśliwice i Grochów, o ok. 100 pracowników. Jeszcze w tym roku zatrudnienie w zespołach czyszczących wagony ma wzrosnąć o 50 proc.

Rozpocznie się wymianę akcesoriów toaletowych, okien, drzwiowych na bardziej trwałe. Wprowadzone będą lepsze tkaniny obiciowe. Przy remontach wagonów starego typu zamiast malowania będzie się stosowało wykładziny z laminatów. Do mycia przedziałów użyte będą skuteczniejsze środki czyszczące. Poprawi się wyposażenie kilkudziesięciu stacji postojowych pociągów pasażerskich.

Na stacji Warszawa-Grochów uruchomiona będzie pierwsza w kraju nowoczesna myjnia wagonów umożliwiająca mycie taboru od zewnątrz również w zimie.

Urządzenia do elektrycznego podgrzewania wagonów oddane będą na stacjach Łódź Kaliska, Gdynia i Szczecin. Ułatwią one mycie składów wagonowych przy niskiej temperaturze i umożliwią na pełnienie baków wodnych WC w zimie w większej liczbie pociągów (obecnie tylko w 104).

Zakupi się specjalne urządzenia do czyszczenia m. in. typu WAP-Super, odkurzaczy, frezerek i in. sprzętu zmechanizowanego.

Urządzenie kilkunastu schronisk poprawi warunki pracy brygad czyszczących wagony.

W LATACH 1974—1975

Do 1975 roku przewiduje się między innymi budowę:

• nowoczesnej, dobrze wyposażonej stacji postojowej Warszawa-Grochów z halą mieszczącą całe składy oczyszczanych pociągów oraz urządzeniami do elektrycznego podgrzewania pociągów na postoju;

• nowych stacji postojowych w Białymstoku, Bielsku-Białej i Zielonej Górze;

• myjni do wagonów osobowych w Gdyni, Białymstoku, Wrocławiu, Jeleniej Górze i Lublinie;

• urządzeń do podgrzewania składów pociągów na postoju w Zakopanem, Kędzierzynie, Raciborzu, Białymstoku, i Zielonej Górze.

Przewiduje się unowocześnienie następnych kilkudziesięciu stacji postojowych i dalsze zakupy sprzętu zmechanizowanego.

Wreszcie w dalszych latach planuje się mechanizację i automatyzację mycia wagonów. Na 17 dużych stacjach postojowych wzniesione będą w tym celu ogromne hale mieszczące całe składy pociągów. Wybuduje się lub zmodernizuje 65 stacji postojowych. Będą one miały pełne zaplecze techniczne i socjalne.

Program jest kompleksowy. Oczekujemy jego terminowej realizacji i efektów.

ANDRZEJ KOŹMIŃSKI

Czekamy na nowe meble

Problemom meblarstwa poświęciliśmy w ostatnim okresie na naszych łamach sporo miejsca. W artykułach pod tytułami „Meblarskie efemerydy” oraz „Dlaczego za mało mebli?” pisaliśmy m.in. o kłopotach i niedostatkach przemysłu meblarskiego i handlu meblami, ujawnionych w trakcie kontroli inspektorów Najwyższej Izby Kontroli. Sygnalizowaliśmy mały wybór mebli i brak nowych propozycji rozwiązań, m.in. mebli segmentowych.

Z zainteresowaniem odnotujemy więc pojawienie się plakatu, informującego o ogłoszeniu Ogólnopolskiego Konkursu Meblarskiego 73. O wyjaśnienie szczegółów zwróciliśmy się do organizatorów:

— Celem naszym — mówi sekretarz Konkursu artysta plastyk Roman Machowiak — jest uzyskanie nowych projektów mebli, które by pod względem użyteczności i poziomu plastycznego stanowiły wyposażenie mieszkania, zapewniające wszystkim użytkownikom najwłaściwsze warunki życia. Meble powinny być dostosowane do seryjnej produkcji przemysłowej, muszą być cechować nowatorskie rozwiązania plastyczne i konstrukcyjne. Cechą zasadniczą mebli powinna być ich przydatność w różnych warunkach struktury mieszkaniowej i składu rodziny oraz wysoka wartość artystyczna.

Konkurs obejmuje dwa tematy. Pierwszy dotyczy projektu zestawu mebli, dla pełnego wyposażenia jednego z pokoi w mieszkaniach typu od M2 do M6, realizowanych według systemu budowlanego szczecińskiego i tzw. W70. W ramach tematu drugiego chcemy uzyskać projekty zestawu mebli, stanowiących co najmniej część wyposażenia pokoju o wymiarach różnych od normatywnych polskiego nowego budownictwa, uwzględniające również wymagania odbiorców zagranicznych.

Organizatorem konkursu jest Okręg Poznański Związku Polskich Artystów Plastyków a inicjatorem i fundatorem wysokości wysokich nagród (75 000, 55 000 i 40 000 złotych) Zjednoczenie Przemysłu Meblarskiego.

Zorganizujemy pokonkursową wystawę prac nagrodzonych i wyróżnionych, a inicjator konkursu wyeksponuje prototypy projektów mebli — nagrodzonych, wyróżnionych i wytypowanych do zakupu — w wyodrębnionej ekspozycji targowej w ramach oferty handlowej na Targach Krajowych i Międzynarodowych m.in. już w czasie najbliższych targów Takon 73. (map)

SPORT-SPORT

1582 kolarzy startowało W 25 Wyścigach Pokoju

Po 5-letniej przerwie na starcie Wyścigu Pokoju stana tym razem reprezentanci Holandii. Holenderski Związek Kolarski przysłał zgłoszenie szóstki młodych szosowców, którzy praktycznie startem na trasie Praga — Warszawa — Berlin rozpoczną swą drogę na Igrzyska Olimpijskie w Montrealu.

Są to: Cornelis Boersma, Petrus Legrie, Hendrikus Smits, Hermanus Lenfernt, Cornelis Hogedoon i Evert Diepeven. Trenerem będzie popularny ekspert kolarski Kompan, który w 1958 r. prowadził na trasie Wyścigu Pokoju drużynę ze zwycięzcą Pietem Damenem. Brak na liście zgłoszonego wcześniej Fedora den Hertoga. Związek liczył na udział słynnego kolarza, ale nie zgodził się na to klub, który chce skierować go na „Olimpia tour” w Holandii. Decydująco wzięły głosy reklamowe. Ponieważ w Holandii kluby mają środki finansowe i dyktują swą wolę związkowi, den Hertog zamiast do Pragi pojedzie w wyścigu dookoła swego kraju.

Do Pragi nadeszło zgłoszenie reprezentacyjnego sekcetu Australii. Znajdą się w nim trzej olimpijczycy — Allan, Jose i Trevor oraz Branchflower, Wilson i Moloney.

W rozegranych 25 Wyścigach Pokoju, na liście startowej znajdowały się nazwiska 1582 kolarzy,

dalekopisem

PORAŻKA MISTRZÓW OLIMPIJSKICH W KOSZYKÓWKĘ

W Los Angeles mistrzowie olimpijscy w koszykówce, reprezentanci ZSRR doznali porażki z amatorską reprezentacją USA 65:83 (35:48).

I LIGA

PIŁKI RĘCZNEJ KOBIET

W zaległym meczu o mistrzostwo I ligi piłki ręcznej kobiet, warszawska Skra przegrała z AZS Wrocław 14:20 (8:11).

PUCHAR DAVISA

Tenisistów NRF zakwalifikowali się do III rundy rozgrywek o Puchar Davisa (gr. „B” strefy europejskiej), odnosząc zwycięstwo nad Szwajcarią 3:0. (t)

Strzelanie

Sukces reprezentantek Grunwaldu

Pięknym sukcesem mogą się pochwycić reprezentantki poznańskiego Grunwaldu, na rozegranych mistrzostwach strzeleckich Polski w Bydgoszczy. Na 27 zawodniczek — juniorek, posiadających I klasę, w kategorii KBKS-5, Maria Olejniczak (rocznik 1954) zajęła pierwsze miejsce, uzyskując 594 pkt. na 600 możliwych. Za nią uplasowała się jej koleżanka klubowa — Zofia Bresińska 592 pkt. Obie zawodniczki zdobyły klasę mistrzowską.

Po bydgoskich zawodach, sekcja Grunwaldu utrzymuje się nadal w strzelaniu seniorów i juniorek, na piątej pozycji w punktacji krajowej. (tp)

Aktualności sportowe w Chodzieży

PKKFIT w Chodzieży wspólnie z Wydziałem Oświaty i Kultury PPRN urządził powiatowe drużynowe biegi przełajowe szkół podstawowych i średnich. Stawką ich były puchary przechodnie przewodniczącego Prezydium PRN. Po emocjonującej walce przypadły one w udziale wyrównanym reprezentantom SP nr 3 z Chodzieży i Technikum Rolniczego z Rataj.

Zmagania najlepszych ping-pongistów LZS pow. chodzieskiego o tytuły mistrzowskie na rok 1973 były zacięte i na dobrym poziomie. Szczególnie wiele emocji dostarczył turniej seniorów, który ostatecznie wygrał niespodziewanie Andrzej Długosz z Kaczor. Również reprezentant tego LZS — Piotr Sadowski odniósł zwycięstwo w kategorii młodzików, a mistrzem juniorów został Józef Urbański (Szamocin). Wśród seniorek triumfowała Maria Nowak (Uścicie).

Piękny sukces zanotowała na swoim koncie reprezentacja chodzieskiego LOK-u na rozegranych w Trzciance rejonowych zawodach w strzelaniu z wiatrówki. Zdecydowanie wyprzedziła ona w punktacji ogólnej drużynę LOK z Trzcianki, Czarnkowa i Piły. Indywidualnie zaś zwycięstwo wywalczył również chodzieszanin — Bogdan Trafelski. (bop)

przy łącznym udziale 2600 startujących (36 drużyn) z 34 krajów i 5 kontynentów. We wszystkich Wyścigach Pokoju uczestniczyli Polacy, Bułgarzy i Rumuni. Startowali też reprezentanci: CSRS, NRD, Węgry, Finlandia, Francja, ZSRR, Anglia, Dania, Włoch, Belgia, Holandia, Norwegia, Szwecja, Szwajcaria, Kuba, Meksyk, Maroka, Algieria, Jugosławia, Mongolia, Luksemburg, Albania, Australia, Szkocja, Liban, Indie, Austria, Meksyk, Egipt, NRF, Tunezja, Turycja i Polonia Francuskiej.

W sumie 171 zawodników odniosło etapowe zwycięstwa. Najwięcej etapów wygrał Jan Vesely (CSRS) — 16, a następnie Ruzicka (CSRS) 12, Pietrow (ZSRR) — 11, Schur (NRD) — 9, Szurkowski (Polska) 5, Melichow (ZSRR) 7, Smolik (CSRS) — 6. Czechowski (Polska) 6, Adler, Ampler i Mickeln (wszyscy NRD) i Czerpewicz (ZSRR) — po 5. Królak (Polska), Weissleder (NRD) i Kapitonow, Sajchuzin (ZSRR) — po 4 itd.

Z Polaków etapy w miastach, w których wyznaczono metę podczas tegorocznego XXVI WP wygrali: Praga — Wójcik (1951), Szurkowski (1971), Pardubice — Królak (1951), Gazda (1964), Zieliński (1965), Brno — Gazda (1962), Kudra (1966), Radom — Magiera (1968), Warszawa — Wrzesiński (1948), Pietraszewski (1949), Królak (1953), Wilczewski (1954), Hanusik (1969), Szurkowski (1972), Poznań — Zieliński (1964), Czechowski (1970), Goerlitz — Czechowski (1971), Drezno — Szurkowski (1971), Poczdam — Stec (1970), Berlin — Magiera (1966), Czechowski (1967), Hanusik (1968), Białdwin (1969), Matusiak (1970).

Z torów samochodowych i motocyklowych

Na torze wyścigowym Nuernburg ring (NRF) rozegrano czwartą eliminację samochodowych mistrzostw Europy formuły II. Zwyciężył Szwed Reine Wisell na samochodzie „GRD-Ford”, pokonując trasę 228,3 km w czasie 1:31.22,9 (149,9 km na godz.). Dalsze miejsca: 2. Tim Schenken (Australia) — 1:31.25,1, 3. Patrick Depailler (Francja) — 1:31.40,5.

Po czterech eliminacjach prowadzą Jarier (Francja) — 18 pkt., przed „swoim” Rodakiem” Pešćarčič — 10 oraz Wisellem — 9 pkt.

W Ruhpolding (NRF) odbyły się tradycyjne zawody żużlowe o „Złoto tego orla”, w którym startowało 17 zawodników reprezentujących 7 krajów. Zwyciężył pięciokrotny mistrz świata — Barry Briggs (N. Zelandia) — 15 pkt. przed Milanem Vernerem (CSRS) — 12 oraz Manfredem Poschenriederem (NRF) — 10 pkt.

Briggs wygrał wszystkie swe biegi, uzyskując najlepszy czas dnia — 76,8 sek.

W miejscowości Prelog (Jugosławia) odbyła się wstępna eliminacja indywidualnych żużlowych mistrzostw świata. Ośmiu pierwszych zawodników zakwalifikowało się do ćwierćfinałów. Są to: 1 — 2. Meister i Urban (oba CSRS) — po 12 pkt., 3 — 4. Heider (Austria) i Petkov (Bulgaria) — po 11 pkt., 5 — 6. Iljew (Bulgaria) i Tot (CSRS) — po 10 pkt., 7. Bessner (Austria) — 9 pkt., 8. Kekec (Jugosławia) — 8 pkt. Rezerwowym został Lausaeger (Austria) — 8 pkt.

W zawodach uczestniczyli reprezentanci 5 państw. (PAP)

Międzynarodowe zawody konne

W drugim dniu odbywających się na Woli, międzynarodowych zawodów konnych, rozegrano trzy konkursy. W porannym konkursie ujeżdżania startowało 17 koni. Zwyciężył Tomaszewski (LZS Łack) na koniu „Haust”. Wyprzedzając Wierchowickiego (LKS Cwał) na „Gniewie” i Grodzickiego (LZS Liski) na „Tarnowie”.

W konkursie skoków klasy „N”, pierwsze miejsce zajął Huc, (LZS Rzeszna) na koniu „Chrosna”. 56,8 sek. Drugim był Mickunas (Racot) na „Dariuszu” — 64,8 sek. a trzecim Kaziarski (Krusus) na koniu „Liban”. 70 sek.

Znacznie trudniejszy był konkurs skoków klasy „C”, o wysokości przeszkód 1,30—1,40 m. Z 34 koni parcos ukończyło zaledwie 27 rumaków, w tym czterech pokonało przeszkody bezbłędnie. Po dogrywce zwyciężył Kowalczyk (Legia) na „Brescie”. Dwa następnymi zajął Knoke (Berlin Zamiejska) i Kowalczyk (Legia) na „Nico” i „Medea”. Knoke mieli po 4 pkt. karne. O Knoke pierwsze miejsce zdecydował nieco szybszy przejazd legionisty. (zb)

KSIAŻKA

Mickiewicz w Wielkopolsce

Bogata biografistyka na temat życia naszego największego poety wzbogaciła się ostatnio o dzieło Jarosława Maciejewskiego „Mickiewicz wielkopolskie drogi”. Kilkumiesięczny pobyt wieszczą w dawnym Księstwie Poznańskim — to fakt, dobrze znany ogółowi Polaków, od lat szkolnych począwszy. Zdawałoby się też, że fakt dostatecznie naświetlony przez historyków i biografistów.

Tymczasem poznański uczyony uświadamia nam, że wiedzieliśmy naprawdę niewiele. Ze zmienną wiedzą dysponowaliśmy niekiedy domysłami, miłami, chęcią zbył dobrej lub zbyt złej oceny politycznej, moralnej, patriotycznej postawy wielkiego poety. Dlatego bezstronnie, krytycznie, obiektywnie ujęcie wielu spraw, do tychczas omych zaledwie 8 wielkopolskich miesięcy Mickiewicza, wymagało aż 560 stron druku.

Oto pierwsze słowa wprowadzenia autora do „jego” książki: „Wiedź o wybuchu powstania w Warszawie zastała Mickiewicza w połowie grudnia 1830 roku w Rzymie. Towarzysząc mu wtedy w „wiecznym mieście” Stefan Garczyński wyjechał w kilka dni później przez Niemcy, najpierw do rodziny w Wielkopolsce, a następnie przez granicę do Królestwa, aby wstąpić do armii. W Warszawie był już w początkach lutego 1831 roku. Czynili tak w większości i inni Polacy (...). Mickiewicz zaś pozostał we Włoszech aż do kwietnia 1831 roku, choć już w grudniu wyrażał chęć wyjazdu”. W Wielkopolsce pojawił się dopiero w sierpniu tego roku i pozostał tu aż do wiosny. Granic Królestwa nie przekroczył. Nie wziął udziału w powstaniu listopadowym.

Dlaczego? Oto właśnie pytanie, które stanowi zasadniczą treść penetracji badawczych J. Maciejewskiego. Zauważyliśmy przy okazji: może to lepiej, że wieszysz nie zamienić pióra na broń (pewno i tak nie bardzo by wiedział, co z nią zrobić). Bo gdyby zamienił, to kto wie, czy mielibyśmy „Pana Tadeusza”. A to największe dzieło literackie naszego narodu. Ale takie rozumowanie nie znosi, rzecz jasna, ważności solidnej wreszcie, rzeczowej odpowiedzi na sformułowane pytanie, skoro przez półtora już wieku prawie nękamy nim wieszczą. „Bronzownicy”, jak pisze J. Maciejewski, na różne sposoby usprawiedliwiali poetę. Pisano o

braku pieniędzy, o tym, że nie-możliwością było przedrzeć się przez kordon policyjny wzdłuż granicy Królestwa itp. „Ani byron zownicy” zaś (np. Boy-Zelenski) złożyli wytykali poecie wielkopolskie miłośki twierdząc, że to one powstrzymały go od udziału w powstaniu. A naprawdę było zupełnie inaczej.

Tę właśnie prawdę z ciekawością detektywa tropi uczyony. Bada sprawy dotąd znane mało lub nie znane w ogóle, rekonstruuje całość z nikłych niekiedy fragmentów. Wywód nie jest pozbawiony pasji i nerwu dramatycznego. Rozwija się w barwną panoramę naszego regionu z tamtych, romantycznych i burzliwych lat.

Kilkanaście lat temu J. Maciejewski opublikował „Gdy gościł w Wielkopolsce”. A więc „Mickiewicz wielkopolskie drogi” to już druga książka na ten sam temat. Ale zarazem, jak powiada autor, zupełnie nowa. (mb)

*) Jarosław Maciejewski — „Mickiewicz wielkopolskie drogi”; Wydawnictwo Poznańskie, 1972; obwołane i okładkę projektował Wojciech Korytowski; str. 568; wydanie zawiera ilustracje i mapki.

PÓŁKA Z KSIĄŻKAMI

Nakładem Wydawnictwa Naukowo-Technicznego ukazały się następujące książki:

Jerzy Miracki — „Poradnik szlifierki”, wyd.

II poprawione i uzupełnione. Dla szlifierzy, mistrzów, technologów, uczniów szkół zawodowych. Str. 707, zł. 75.

Tadeusz Skarżyński, Henryk Kończykowski, Zygmunt Koteras — „Przewody elektryczne”. Budowa, własności, zastosowanie”. Dla projektantów, konstruktorów, pracowników służb inwestycyjnych, eksploatacyjnych, zaopatrzeniowych. Str. 359, zł. 66.

T. M. Rajczak — „Synteza układów sterowania automatycznego metodą grafów”, tłum. z rosyjskiego. Cykl „Automatyka”. Str. 103, zł. 12.

W walce z otyłością

Stołówki z komputerem?

Co trzeci statystyczny obywatel NRD jada obiady w stołówkach przyzakładowych, w szkole i przedszkolu. Sprawy żywienia zbiorowego poświęca się w tym kraju specjalną uwagę. Ostatnio w centralnym instytucie do spraw żywienia w Poczdamie opracowano całą serię receptur posiłków; mogą z tych receptur korzystać, za odpowiednią opłatą, wszystkie zakłady zbiorowego żywienia. Uczeń zaprogramował odpowiednio komputer, który przygotował już 1300 jadłospisów. Zbiorowe kuchnie korzystają z gotowych receptur, przygotowując zdrowe i pożywne posiłki — i troszcząc się jedynie o odpowiednie składniki produktów spożywczych.

Pomysł sporządzania gotowych receptur o-biadowych jest częścią prowadzonej tu kampanii przeciw otyłości. U 17 milionów mieszkańców NRD utrzymuje się bowiem stale nadwaga. A wiadomo, że osoby otyłe częściej chorują na serce i układ krążenia — i krócej żyją... 27 proc. wypadków śmiertelnych w NRD jest wynikiem tych właśnie schorzeń, a wśród 40-latków tylko 20 proc. zachorowań przypada na osoby szczupłe, natomiast pozostałych

80 proc. — na otyłe. Wniosek nasuwa się sam przez się, tylko... jak zmusić ludność do prawidłowego odżywiania?

Pomysł z komputerem programującym receptury żywienia z pewnością przyniesie z czasem rezultaty, jeśli kierownicy stołówek zechcą z nich w pełni skorzystać. Na razie widać w sklepach handlu detalicznego więcej jarzyn, owoców, płynów witaminizowanych i soków naturalnych. Ekspedientki ze sklepów mięsnych zaczynają skarżyć się, że coraz trudniej o amatora tłustego mięsa.

Świadomość, że nadwaga jest skutkiem niewłaściwego odżywiania zaczyna przynosić pewne rezultaty, ale walka z tradycją jest bardzo trudna. Nawyki ustępują powoli, tradycyjna kuchnia — oparta o zawiesiste sosy i tłuste mięso — ma wciąż zbyt wielu zwolenników, stąd więc wywodzi się pomysł „żywności” poczdamskich. Jeśli zastosuje się go we wszystkich stołówkach, to być może spowoduje on szybsze wyzbywanie się przyzwyczaję, które powodują otyłość...

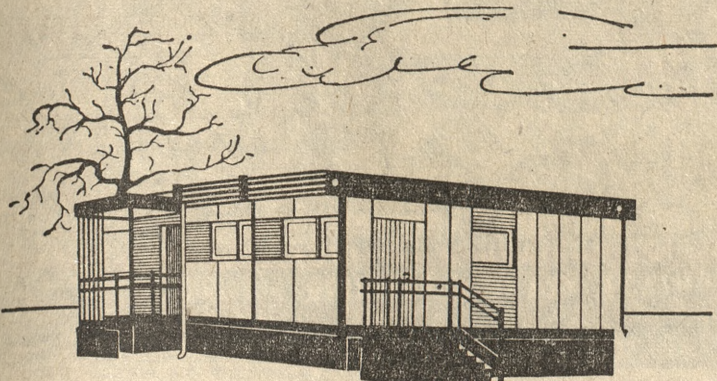
IGNACY WIRSKI

HUMOR I SATYRA

— Doktorze, sam pan widzi, że muszę schudnąć!

6 MAJA dodatkowe zakłady „TOTO-LOTKA“

UCZESTNICZĄC W ZAKŁADACH MOŻESZ WYGRAĆ
DOMEK JEDNORODZINNY Z GARAŻEM W WARSZAWIE
PONADTO

- ◆ 1.000.000 ZŁOTYCH
- ◆ SAMOCHÓD MARKI „SYRENA“
- ◆ SAMOCHÓD MARKI „TRABANT“
- ◆ oraz PREMIE PIENIĘŻNE

CAŁKOWITY DOCHÓD NA ODBUDOWĘ
ZAMKU KRÓLEWSKIEGO

PP Totalizator Sportowy
3735-K1

INFORMUJEMY, że
z dniem 15 marca 1973 roku
OTWARTY ZOSTAŁ
PUNKT SKUPU

SKÓR FUTERKOWYCH

w Poznaniu przy ul. Kanałowej 3.

W najbliższym czasie przeniesiony zostanie do
wymienionego punktu — skup wełny z ulicy
Głogowskiej nr 18.

ZARZĄD

Rejonowej Spółdzielni Zaopatrzenia i Zbytu
„Samopomoc Chłopska” — Poznań
ul. Głogowska 25.

2016-K1

Praca • Nauka

Przyjmę malarzy i uc-
niów. Ul. Findera 24 m. 8.
43934g

Przyjmę ślusarza młod-
szego po wojsku, dobre
warunki oraz ucznia mo-
że być z prowincji. Poz-
nań, Staszica 21 warsztat.
40905g

Malarzy i uczniów przy-
jmę zaraz. Praca stała.
Błęsnek, Mostowa 16 m.
8 po godzinie 16. 43989g

Uczeń potrzebny. War-
sztat Mechaniczny Jacek
Poznań, Kolejowa 48.
40989g

Pomoc domowa potrzeb-
na 3-5 X tygodniu. Poz-
nań, ul. Kościelskiego 15.
(Jeżyce) po godz. 16.
41875g

Magistrowie uczą wszyst-
kich przedmiotów, wszyst-
kowują na studia Szama-
rskiego 21 m. 7.
40978g

Potrzebny pracownik do
wszelkich prac gospodar-
stwie rolnym. Mieszkanie
rodzinne. Winiarski, Mie-
leszyn, pow. Gniezno.
41899g

Kupno • Sprzedaż

Kupię wtryskarke do two-
rzyw sztucznych. Telefon
67-37-94. 43727g

Wózki dziecięce, najnow-
sze modele — poleca Cz.
Szczepańska. Czerwonej
Armii 61, w podwórzu.
43666g

Sprzedam jadalnię dębo-
wą, rok 1930 i pianino Ec-
ke. Rybnicka 32. 39605g

Pianino Fricke. Liegnitz,
piec c.o. sprzedam, Dur-
ski. Kordeckiego 22a tel.
65392. 41836g

Sprzedam maszynę do pi-
sania — walczkową.
Adres: Poznań — Nowe
Miasto, ul. Bnińska 6 m.
1, od godz. 16. 41842g

Samochody

Sprzedam Syrenę 103 rok
1968, stan bardzo dobry
ul. Głogowska 100 m. 8,
po godz. 16.30. 41889g

Sprzedam Moskwicę 407.
Wiadomość: Nowak, Jaro-
cin, ul. Poznańska 16 —
tel. 580. 413p

Warszawę Combi po kapi-
talnym remoncie oraz Sy-
renę 102, tanio sprzedam.
Tel. 403-56. 43686g

Odstąpię konto PKO na
samochód. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
43556g.

Odstąpię konto PKO na
Flata 1500, model 73 od-
biór lipiec. Oferty „Pra-
sa” Grunwaldzka 19 dla
40521g.

Kupię nowego Flata lub
konto PKO. Oferty „Pra-
sa” Grunwaldzka 19 dla
40449g.

Sprzedam Citroen Bl-11.
Pepliński, Zeylanda 1 m.
10. 40470g

Star-25, skrzyniowy, stan
dobry — sprzedam. Lugo-
wo 6, poczta Niedoradz.
telefon Zielona Góra 13-93
po 16 — Lignar. 1052-K2

Konto PKO na Flata, ku-
pie. Oferty „Pra-sa” Grun-
waldzka 19 dla 40609g.

Sprzedam Syrenę 104, w
cenie 35 tys. zł. Puszczy-
kówko, ul. Nowe Osiedle
12. 40635g

Samochodowe przyczepki
bagażowe, poleca zakład
Ślusarski. Poznań — Świer-
czewo, ul. J. Krasińskiego
29. 40492g

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne
w Poznaniu, ul. Głogowska 131
poszukuje na dłuższy okres
większą ilość

umeblowanych pokoi

na terenie m. Poznania dla zamieszczenia
pracowników tut. przedsiębiorstwa.
Powierzchnia pokoi obojętna, mogą być
jedno, dwa i więcej osobowe.
Opłata regulowana będzie na podstawie
zawartej umowy i obowiązujących
przepisów w tym zakresie.

Zgłoszenia przyjmuje i udziela bliższych infor-
macji Dział Spraw Osobowych i Szkolenia MPK
w Poznaniu, ul. Głogowska 131, pok. 32, tele-
fon 612-41, wewn. 32. 3477-K1

Spółdzielnia Pracy

Zakłady Przemysłu Motoryzacyjnego
„SILNIK”

Poznań, ul. Jeleniogórska 8, tel. 672-039

POSIADA DO UPLYNNIENIA

1. Stal ST 3 Ø 75 mm — 400 kg
2. Stal „15” Ø 46 mm — 400 kg
3. Kątowniki z blachy
25x2x1450/1850 — 700 szt.
4. Sworznie tloka „Star 25” — 52 szt.
5. Odkuwki płasty spręża-
(różne) — 43 szt.
6. Tarcze ścierne EA SC
200x32x51 — 150 szt.
7. NSAA 200x32x51 EA SC — 300 szt.
8. NSAA 250x32x51 SC 60 k 7/c — 31 szt.
9. NSAA 250x32x51 SC 80 k 7/c — 28 szt.
10. Piłniki ścierne 150x15x25 — 200 szt.
11. Osetki z mikroziarna
30x16x200 SC 320 k — 400 szt.
12. Rama rozbierna z wiekiem
PUGF - 1 800x1200 — 50 szt.

Oferty prosimy składać w Dziale Zaopatrzenia
n. Spółdzielni, tel. 672-039. 2992-K1

Lokale

Bezdzietne małżeństwo —
poszukuje nieumeblowa-
nego pokoju. Płatne z gó-
ry. Za Bramką 12b m. 5.
44101g

Katowice! Kwaterunkowe,
komfortowe 2 pokoje, ku-
chnia, 60 m kw., telefon,
zamiennie na mieszkanie
w Poznaniu, lub Gnieźnie.
Szczegółowe oferty: Buro
Ogłoszeń, Katowice
„1104”. 920-K2

Pokój z kuchnią w no-
wym budownictwie, na I
ptr. — zamiennie na samo-
dzielne mieszkanie 3-po-
kójowe z centralnym o-
grzewaniem. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
43707g.

Kupię kawalerkę lub M-2
własnościowe. Oferty
„Pra-sa” Grunwaldzka 19
dla 40869g.

2 pokoje z kuchnią kom-
fort (Szamotulska), zamie-
nie na większe, kwaterun-
kowe. Oferty „Pra-sa”
Grunwaldzka 19 dla
40594g.

Pokój umeblowany wy-
najm ponom lub pa-
niom. Tel. 716-14. 40591g

Mieszkanie spółdzielcze
M-5, komfortowe, 60 m²,
III piętro, telefon, dzielnia
całkowicie w nowo-
wrocławskie zamienie na
mniejsze w Poznaniu.
Wiadomość: L. Pyszkow-
ski Inowrocław, ul. Naru-
towicza 76/85. 40638g

Studentka, poszukuje 1-o-
sobowego niezależnego po-
koju. Oferty „Pra-sa” —
Grunwaldzka 19 dla 43220g

Zamienie mieszkanie kwa-
terunkowe 3 pokoje 66 m²
nowe budownictwo Jeży-
ce na dwa — jedno i dwu-
pokojowe tylko nowe bu-
downictwo. Oferty „Pra-
sa” Grunwaldzka 19 dla
40627g.

Zamienie duże słoneczne
mieszkanie 3,5 pokoju
(125 m²) z kuchnią, łazien-
ką, stare budownictwo
(piec) ul. Kłusiewskiego
na 2 mieszkania dwupoko-
jowe w nowym budownic-
twie. Oferty „Pra-sa”
Grunwaldzka 19 dla
40641g.

Bydgoszcz mieszkanie
spółdzielcze zamienie na
mieszkanie spółdzielcze w
Poznaniu 85-606. Byd-
goszcz, ul. Kasztanowa
27a m. 38. 40644g

Przyjmę na pokój mał-
żeństwo bezdzietne. Poz-
nań, ul. Kunickiego 9.
40493g

Samotny poszukuje poko-
ju ewentualnie wspólnego
ze starszą osobą. Oferty
„Pra-sa” Grunwaldzka 19
dla 40550g.

Małżeństwo, poszukuje
mieszkania przy linii ko-
lejącej lub PKS Nowy
Tomyśl — Poznań — Gro-
dzisk — Poznań, lub ku-
pi wyłączone do 50 tys.
Marian Oleś, Pakosław
643-10 Lwówek, pow. No-
wy Tomyśl. 41067g

POKROWCE SAMOCHODOWE

Wytnij i zachowaj!

NA SIEDZENIA I OPARCIA
KOMBINOWANE (materiał — skaj) jak TAPICERKA
WYKONUJE SZYBKO I SOLIDNIE
SPECJALISTYCZNY ZAKŁAD USŁUGOWY nr 126
Wielobranżowej Spółdzielni Pracy „USŁUGA”,
Poznań - Górczyn, ul. Kordeckiego 46 — telefon 626-69
POKROWCE ZAKŁADAMY NA POCZEKANIU.
U W A G A :
Zakład posiada znak „Gwarancji Dobrych Usług”.
3117-K1

Zamienie mieszkanie kwa-
terunkowe 74 m² trzy po-
koje kuchnia, łazienka
dobry rozkład pomiesz-
czeń piec wysoki parter
okolica Rynku Wileckiego
na M-3, nowe budow-
nictwo II ptr. Wilda
względnie śródmieście.
Oferty „Pra-sa” Grun-
waldzka 19 dla 42935g.

Samodzielny pokój z ku-
chnią, parter, Rynek Je-
życki — zamiennie na po-
kój. Oferty „Pra-sa” Grun-
waldzka 19 dla 42995g.

Bydgoszcz! Nowe budow-
nictwo M-4, dwa pokoje,
kuchnia, łazienka, 56 m²
— zamiennie na podobne
lub mniejsze w Poznaniu.
Oferty „Pra-sa”, Grun-
waldzka 19 dla 43544g.

Nieruchomości

Sprzedam gospodarstwo
4,6 ha, z nowymi zabudo-
waniami, 2,5 km od Tur-
ka, przy głównej trasie.
Kazimierz Wielogóra —
Szadów Księży, woj. po-
znańskie. Blizsze informa-
cje na miejscu. 428p

Działki budowlane 500 m²,
Suchylas, przy stacji kole-
jowej, jedna Kobylnicy,
tanie sprzedaje. Informa-
cja: Frank, Poznań, Kas-
ysza 10 m. 7, godz. 18-
21, telefonicznie: 448-89.
43638g

7 mórg ziemi zaoranej —
Poznań — Górczyn — w
dzielnicy. Poznań, Rem-
bertowska 42, Witkowski.
929-K2

Sprzedam gospodarstwo
rolne 9 ha, w tym 2 ha
łąk, budynki w dobrym
stanie, ogrodzone, sad,
mieszkanie 6-izbowe, ume-
blowane, inwentarz żywy
i martwy (2 konie, 2 kro-
wy, 1 jałowa, 19 świń) —
cena 300.000 zł. Helena
Cwiąg, wieś Nowobosko-
kie, pow. Oborniki, woj.
poznańskie. 40837g

Sprzedam tanio dom no-
wy 5-pokojowy pod Po-
znań. Oferty „Pra-sa”
Grunwaldzka 19 dla
43480g.

Dom jednopiętrowy, do-
mek gospodarczy, działka
800 m² z ogrodem, sprze-
dam, Jan Kucharski, Os-
trów Wilk., ul. Chodkie-
wicza 88. 406p

Dom 2-rodzinny, wolne
mieszkanie, 2 pokoje z ku-
chnią, łazienką, ogród 326
m² w Lesznie, sprzeda-
ż, sponieszenie, cena do uzgod-
nienia. Informacje: Lokal-
ne Zrzeszenie Właścicieli
Nieruchomości, Leszno —
Mielzga 13. 414p

UWAGA!

K POZNAŃSKA GRA LICZBOWA
„KOZIOŁKI”
organizuje

O PODWÓJNE LOSOWANIE 834 GRY
w dniu 6 maja 1973 roku,

Z na które ufundowała specjalne nagrody:
● 1 samochód marki „Syrena 105”
● 5 premii po 10.000,— zł

I a na pozostałe końcówki ban-
deroli premie po 5.000,— zł.

O Nagrody te przeznacza się na czterocy-
frową końcówkę banderoli V-zakłado-
wych kuponów złożonych na podwójne
losowanie (banderole za 30,— zł).

E Biorąc udział w podwójnej grze „Kozioł-
ków” masz czterokrotną szansę.
Kupon ten bierz udział w losowaniu
pierwszym i drugim specjalnych nagród
na czterocyfrową końcówkę banderoli
oraz w losowaniu nagród za miesiąc
maja 1973 r.

K Natomiast na kupony złożone tylko na
losowanie przeznacza się na cztero-
cyfrową końcówkę banderoli premie pie-
niężne w wysokości po 2.500,— zł na ku-
pony V-zakładowe i po 500,— zł na ku-
pony I zakładowe. 3618-K1

Komunikaty

W związku z wykonywanymi robotami
mi, podaje się do wiadomości, że w dniu 3. V. 1973 r.
od godz. 8.30 do 4. V. 1973 r. godz. 19 — ul. BEMA w
obrotach TRASY HETMAŃSKIEJ — ZOSTAŁE ZAM-
KNIĘTA dla RUCHU KOŁOWEGO.

W związku z powyższym autobusy linii „C” i „C-
bis” zostają czasowo skierowane następującym obja-
dem: ul. Dzierżyńskiego, Chłapowskiego, Dolna Wil-
da, Bielniki i odwrotnie. 3792-K1

Różne

Poszukuję kierowcy tak-
sówki, który w dniu 14.
X. 72 r. rano przywiózł
na ul. Głęboką pasażera,
a w drodze powrotnej za-
brał starszą osobę na Ry-
nek Bernardyński. Spra-
wa dotyczy leku. Poznań,
ul. Głęboka 4. 43996g

Orwecrom oraz Orweco-
lor — barwne malobraz-
kowe filmy pozytywowe
Orwo, wywołuje w termi-
nie 7 dni. Zakład fotogra-
ficzny Jan Kołko, Po-
znań, ul. Ratajczaka 36,
narożnik Czerwonej Ar-
mii, tel. 599-21. 42706g

Dom 2-rodzinny, wolne
mieszkanie, 2 pokoje z ku-
chnią, łazienką, ogród 326
m² w Lesznie, sprzeda-
ż, sponieszenie, cena do uzgod-
nienia. Informacje: Lokal-
ne Zrzeszenie Właścicieli
Nieruchomości, Leszno —
Mielzga 13. 414p

W Kolobrzegu wynajmę
pokój czasowocem, tel.
Poznań, 657-80. 40523g

W Kolobrzegu wynajmę
pokój czasowocem, tel.
Poznań, 657-80. 40523g

W Kolobrzegu wynajmę
pokój czasowocem, tel.
Poznań, 657-80. 40523g

Matrymonialne

Panna lat 24, z gospodar-
stwem, zgrabna, miłej pre-
zencji, skromna, inteli-
gentna, posiadająca go-
tówkę — pozna pana do
lat 30, o podobnych walo-
rach, posiadającego ogro-
dnictwo lub własny dom
w Poznaniu. Oferty z fo-
tografią „Pra-sa”, Grun-
waldzka 19 dla 40406g.

Kawaler, lat 25, wzrost
173 cm, pogodnego uspo-
sobienia, pracujący, po-
siadający własny dom w
Poznaniu — pozna w celu
matrymonialnym pa-
nią, najchętniej nauczy-
cielkę. Oferty „Pra-sa”
Grunwaldzka 19 dla 40211g

Panna kulturalna z mie-
szkaniem, domatorka, po-
zna kawalera od 34 do 38
lat minimum wykształce-
nie techniczne. Cel matry-
monialny. Oferty „Pra-sa”
Grunwaldzka 19 dla
40548g.

Dnia 29 kwietnia 1973 r. zmarł śp.
STANISŁAW ZABRZESKI

emer. prof. Państw. Liceum im. Dąbrowski w
Poznaniu, nasz drogi, niezapomniany kolega,
nasz ukochany wychowawca, który dla wielu
pokoleń Dąbrowczanek był prawdziwym i peł-
nym dobroci, wyrozumiałości i życzliwości
przyjacielem.

Zachowamy Go we wdzięcznej pamięci.

Grono koleżeńskie i byłe uczniowie

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 3 bm.
o godz. 14.15, na Junikowie. 44194g

Dnia 30 kwietnia 1973 r. zmarł nagle

mgr **WIKTOR KOBRYŃSKI**

dlugoletni Radca Prawny Instytutu Przemysłu
Zielarskiego, o czym z żalem donosimy, skła-
dając Rodzinie wyrazy głębokiego współczucia.

Kierownictwo i współpracownicy
Instytutu. 3944-K1

† Dnia 30 kwietnia 1973 r. zmarła namaszczo-
na Olejami św. w 86 roku życia. nasza naj-
ukochańsza siostra, matka, teściowa i babcia,
śp.

**EUGENIA z CZAPLICKICH
LASKOWSKA**

Pogrzeb odbędzie się w dniu 3 maja 1973 r.
o godz. 10.50, na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, ul. Czerwonej Armii 27 m. 9. 44193g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
30 kwietnia 1973 r. zakończył swój pracowity
życiowy opatrzony Sakramentami św. przeżywszy
lat 83, nasz ukochany ojciec, teść i dziadek, śp.

JÓZEF PAPRZYCKI

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 3 bm.
o godz. 10 z domu żałoby na cmentarz w Obje-
zierzu.

W smutku pogrążeni
synowie, córki, synowie, zięciowie
i wnuki

Ocieszyn, pow. Oborniki. 44195g

Dnia 30 kwietnia 1973 r. zmarł nieoczekiwanie
przyjaciół mego życia, mój drogi i kochany
maż, nasz troskliwy i pełen dobroci ojciec
i dziadziś

WIKTOR KOBRYŃSKI

mgr prawa

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 3 maja
br. o godz. 14.50, na cmentarzu junikowskim.

o czym zawiadamia stroskana

żona z rodziną

44174g

† Dnia 30 kwietnia 1973 r. zmarła po ciężkich
cierpieniach opatrzona Sakramentami św.
moja najdroższa żona, matka, teściowa, babcia
i siostra, przeżywszy lat 66, śp.

ZOFIA BIELERZEWSKA

z domu Stefańska

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 3 bm.
o godz. 14, na cmentarzu Miłostowo.

Mąż, dzieci, siostry i wnuki

Poznań, Mogileńska 9a. 44198g

† Dnia 1 maja 1973 r. zmarł opatrzony Sa-
kramentami św. w 89. roku życia i 64 ka-
piństwa, śp.

Ks. radca prof.

MICHAŁ KRAWCZYK

emeryt.

Msza św. pogrzebowa w kościele farnym w
Buku w piątek 4 maja, o godz. 10.

Pogrzeb w diecezji tarnowskiej w miejscowości Zegocina.

O memento proszą

księża dekanatu bukowskiego
i Siostry Miłosierdzia w Buku. 44191g

† Dnia 30 kwietnia 1973 r. odeszła niespodzie-
wanie namaszczone Olejami św. w wieku
73 lat, nasza kochana matka, teściowa, babcia
i siostra, śp.

MARIA SOBKOVIK

z domu Gielniak

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 maja,
o godz. 15, w kościele parafialnym w Krowie.

W smutku pogrążona

Stanisław, pow. Środa. 44190g

Wielkopolska w I-Majowe Święto

TEATRY

W POZNANIU

NOWY — g. 17 „Tajemniczy ogród”.
OPERA — g. 19 „Straszny Dwór”.
OPERETKA — g. 19 „Dziękuję ci Ewo”.

W WOJEWÓDZTWIE

KALISZ: „Śmierć Tarełkina”.

KINA

CHODZIEŻ Noteć: „Powrót z frontu”.
CZARNKÓW: „Ballada o Cable'u Hogue'u”.
GNIEZNO Lech: „Tyłko wtedy gdy się śmieje”; Polonia: „Dyrektor”.
GOSTYN: „Księżniczka”.
JAROCIN: „Przez pustynie”.
KALISZ Kosmos: „Na ratunek”; Oaza: „Gangsterski walec”; Stylowe: „Narkomani”; „Różowa pantera”.
KEPNO: „Grubasek”.
KŁODAWA: „Dworzec Białoruski”.
KOŁO: „Michał Strogow — kurier carski”.
KONIN Górnik: „Tajemnica Aleksandra Dumasa”; Centrum: „Dziwica i Cygan”; „Białe czaple”.
KROTOSZYN: „Trzej świadkowie”.
KÓRNIK: „Piękna nie chce milczeć”.
LESZNO: „Posąg księżniczki Ralu”.
MIEDZYSZCHÓD: „Zdradzieckie gry miłosne”.
NOWY TOMYŚL: „Max i feralna”.
OBORNIK: „Tyłko dla orłów”.
OSTRÓW Roma: „Martwy pejzaż”; Świecie: „Poszukiwany, poszukiwana”.
OSTRZESZÓW: „Posłaniec”.
PIŁA Iskra: „Port lotniczy”; Sokół: „Błąd szeryfa”; Koral: „Orle piorko”.
PLESZEW Hel: „Ktoś za drzwiami”.
RAWICZ: „Szczęście Anny”.
ROGOŹNO: „Romeo i Julia”.
RYCHTAŁ: „Czarownica z bałgami”.
SŁUPCA: „Temat na niewielkie opowiadanie”.
SREM Słonko: „Śledztwo w sprawie obywatela poza wszelkim podejrzeniem”; Klubowe: „Wspomnienia z przyszłości”.
ŚRODA: „Zmierzch bogów”.
SZAMOTUŁY: „Znikający punkt”.
TRZCIANKA: „Tam gdzie rośnie zielony bór”.
TUREK: „Błąd szeryfa”.
WAGROWIEC: „Mój kochany Robinson”.
WOLSZTYN: „Kocham cię”.
WRZESNIA: „Waterloo”.

W POZNANIU

FOTOPLASTIKON — g. 13-18 „Afryka Zachodnia”.

RADIO

PROGRAM I: 7.40 Takt i minuty; 8.05 U przyjaciół; 8.10 Melodie siedmiu stolic; 8.35 Duety wokalne kontra instrument; 9.05 Dla kl. I i II (wyc. muzyczny); 9.20 Gra R. Filipiński — for tenian z tow. sekcji rytmicznej; 9.30 Moskwa z melodii i piosenka słuchaczom polskim; 9.45 „O jeno będzie słońce i pogoda”; wiosenne pieśni ludowe; 10.08 Wielkie tematy w małych formach; 10.40 Co słychać w świecie; 10.45 Muzyczne migawki festiwalowe; 11 Przebieg w dwóch wersjach; 11.25 Przewoźny zawsze ubezpieczony; 11.30 Mel. przed hełmaltem; 12.20 Kurpiowskie nutki; 12.30 Konec żywca; 12.50 Mi strzowie lekkiej batuty; 13.25 Radiowy poradnik rolnika; 13.35 „2 ze spół”; 14 „Minstrele”; 14.15 „Swing Singers”; 14.45 Alert dla binstery; felieton; 14.55 Mistrzowie operetki; A. Sullivan; 14.55 Sport to zdrowie; 14.55 Z antologii polskiego jazzu; 15.05 Mistrzowie włoskiego belcanta; 15.30 Listy z Polski; 15.35 „Estrada Przejazd”; 16.10 Piosenki bez słów E. Fiszera; 16.30 Płyty z różnych stron — Wiochy; 17 Studio Młodych; Radio-kurier — aud. informac. nie tylko dla młodzieży; 17.15 Studio nowości; 17.50 „Don i my”; 18.05 Rytmostopem po kraju — magazyn aktualności; 8.45 Bezpieczeństwo na jeźdni zależy od nas samych; 8.55 Muzyka spod stachu; W. Wyk. Kapela Ludowa „Stachy” z Krosna; 9 Z popularnych suit; 9.40 Studio Młodych: „Czata” — kazażyna wojskowa; 10 Piosenki i kazażyna aud. o twórczości A. Brauna; 10.30 Z estrad i scen operowych naszych sąsiadów; 11 Dla kl. VII (chemia); „Po co tyle kwasu?”; 11.25 Muzyka rozrywkowa; 11.35 5 minut o wychowaniu; 11.40 Lekarz przypomina — z dr. J. Mirowskim rozmawia E. Zusi; 11.50 Od Tatr do Bałtyku — Trzy melodie z łowickiego wyk. zesp. ludowy PR w Warszawie; 12.05 „Słuchacz pisać my odno wiadomości”; 12.15 Gra Pozn. — 15-ka Radiowa p/d Z. Mahlika; 12.30 Czas dobrych gospodarzy; 13 Dla kl. I i II (fiz. polski); „Księżycowa w drówka” — słuch.; 13.20 Melodie z

Dokończenie ze str. 3

Byli również przedstawiciele najlepszej w kraju Wagonów ni PKP. Załoga tych zakładów wykonała dodatkowe zadanie w czynie społecznym wartości 788 tys. zł.

Sztandar Ministra Przemysłu Lekkiego, niesiony na czele kolumny Gnieźnieńskiej Garbarni, stanowił wymowny symbol rzetelnej pracy załogi tego zakładu, który przez szereg lat przodował we współzawodnictwie krajowym wśród zakładów garbarnich. Szli również przedstawiciele najnowszego a zarazem największego w Gnieźnie zakładu — Wielkopolskich Zakładów Obuwia. Jego załoga wyprodukowała w br. prawie 4 mln par butów w tym 300 tys. par obuwia ponad plan, wartości 56 mln zł.

W godzinach popołudniowych odbyło się wiele imprez sportowych: biegi uliczne, turniej piłki nożnej i koszykowej oraz turniej tenisa ziemnego o mistrzostwo Gniezna. Liczne imprezy zakończył koncert estradowy i zabawa ludowa na pl. 21 Stycznia.

Wiec pierwszomajowy odbył się również w Witkowie. (jch)

KALISZ

Centralnym punktem obchodów święta pracy w grodzie nad Prosną była manifestacja 1-majowa mieszkańców Kalisza i powiatu. Na trybunie honorowej miejsca zajęli przedstawiciele władz partyjnych z I sekretarzem Komitetu Miejskiego PZPR w Kaliszu Zbigniewem Chodulą i I sekretarzem Komitetu Powiatowego PZPR Zdzisławem Raniem, weterani ruchu robotniczego i przodownicy pracy.

Pochód otworzyli załogi kaliskich zakładów pracy, które w zeszłorocznej akcji „20 miliardów” dostarczyły dodatkowych wyrobów na kwotę 250 mln złotych. Wśród załóg przedsiębiorstw najbardziej za służonych dla kraju i regionu, znalazły się m. in. załogi Zakładów Koncentratów Spożywczych w Winiarach koło Kalisza, Zakładów Elementów Wyposażenia Budownictwa, Zakładów Przemysłu Jedwabniczego, Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „Delta”, Zakładów Przemysłu Dzierżarskiego „Polo” i „Kalpo”. Efektów nie prezentowała się kolumna młodzieży szkół kaliskich i sportowcy. Z entuzjazmem witalo również pracowników Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego.

Jak co roku zabrano o program popołudniowych imprez. Nie zapomniano również o najmłodszych mieszkańcach Kalisza, organizując dla nich konkurs rysunków na asfalcie, wyścigi na rowach, pokaz modeli latających, gry i zabawy sportowe.

kwiatami; 13.35 „Towarzysze frontowych dróg”; „Pierwsi nad Łabą” — fragm. książki M. Krzywickiego; 13.55 Mini przegląd folklorystyczny — dziś muz. weg.; 14 Wieciej, lepiej, taniej; 14.15 „Kowal własnego losu” — rep. literacki; 14.35 Z estrady warszawskiej PWSM; 15 Zawsze o 15-tej — program dla dziewcząt i chłopców; 15.40 Pieśni mickiewiczowskie; 16 „Alfa i Omega” — przed Kongresem Nauki — aud. z udz. prof. J. Durko i prof. S. Kalabinińskiego; 17.25 Kiermasz poetów poznańskich — aud. słowno-muzyczna; 17.50 Radioexpress; 18.05 Poznańskie soliste; 18.20 10 minut w jednej tonacji; 18.40 Śladem inwestycyjnych miliardów; 19 Studio Młodych: „Nasze lektury” — o książkach i młodzieżowych bohaterach (z młodzieżą i pisarzem — L. Tyminski); 19.15 Język francuski; 19.30 Teatr PR — Studio klasyczne: „Lord Jim”; cz. II; 20.40 Muzyka taneczna; 21 M. Ravel: Symfonia; 21.50 „Radio Szkoła” — dla nauczycieli; 22.05 Koncert Chóru PR; 22.30 U.R.I.T. — Fotoliza eksperymentalna, wykład, cz. I prof. dr. Helmuta Metznera (NRF); 22.40 Tydzień znaczeń w jednym wierszu — B. Drozdowski; 23 Ciekawostki „Polskich Nagrań”; 23.40 Z muzyki XX wieku. WIADOMOŚCI: 3.30, 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 18.30, 21.30, 23.30.

PROGRAM III: 7.30 Fruza — moja przyjaciółka — gawęda; 7.40 Muzyka zegarynika; 8.05 Mój magnetofon; 8.35 W tempie largo i vivace; 9 „Sto koni do stu brzegów” — odc. 13; 9.10 Dawne tańce i melodie; 9.30 Nasz rok 73; 9.45 Piosenki krótkie i ultrakrótkie; 10 Jazowy „Klan” C. Fullera; 10.15 Język niemiecki; 10.35 Przebieg z przebiegiem; 11.05 „Szlakami m/s Bałtyku” — odc. 2; 11.35 „Syberyjska

Przez cały dzień czynne były kiermasze książek. Dla miłośników sportów wodnych przygotowano spartakiadę młodzieży w kajakarstwie, wioslarstwie i pływaniu. (aj)

KONIN

Chyba nigdy Konin nie wyglądał tak odświętnie i kolorowo. Ulice tonęły w powodzi flag, barwnych plansz i kwiatów. W pierwszomajowym pochodzie uczestniczyło ponad 20 000 osób. Na trybunie honorowej zasiadli przedstawiciele władz z I sekretarzem KP PZPR — Henrykiem Kaźmierczakiem, weterani ruchu robotniczego i aktywni organizatorzy społecznych. W pochodzie najliczniejszą grupę stanowili górnicy, wśród nich za służonych Górnik PRL — Józef Bobrowski i weteran górnictwa odznaczony Sztandarem Pracy I klasy, Wacław Stadnik. Warto zaznaczyć, że górnicy Odrywkę „Józwin” w przeddzień 1 maja pobili rekord dobowy zdejmując 112 920 m³ ziemi. Owocami witalo również energetyków i hutników oraz pracowników konińskiej PKS, którzy w tegorocznym współzawodnictwie międzyzawodniowym zajęli I miejsce w województwie i III w kraju. Następnie szli pracownicy służby zdrowia, wśród których najliczniej reprezentowany był personel nowego szpitala w Koninie.

W programie 1-majowego święta przewidziano wiele imprez rozrywkowych i sportowych. Wystąpiły zespoły artystyczne Technikum Górniczego, Zakładowego Domu Kultury Kopalni „Konin”, Domu Kultury Zagłębia Konińskiego, zespół harcerski oraz zespoły szkół podstawowych nr 4, 7 i 8. Po południu odbyły się wyścigi kolarskie zuchów oraz bal dziecięcy.

Wśród imprez sportowych największe zainteresowanie wzbudził turniej piłki nożnej młodzieży szkół średnich, zawody pływaków, wyścigi kolarskie ulicami Konina oraz turniej.

Na zdjęciu: przedstawiciele prezydium rad narodowych w poznańskim pochodzie pierwszomajowym.
Fot. (2) — H. Kamza

jurta” — gra i śpiewa zespół „Yes”; 11.45 „Śniegi płyna” — odc. 14; 12.05 Południowe wydanie magazynu „Z kraju i ze świata”; 12.20 „Smutna samba” — Baden Powella; 12.25 Za kierownicą; 13 Na olsztyńskiej antenie; 15.10 W stylu folk po rosyjsku; 15.30 Herbata przy samowarze; 15.50 Kwadrans dla ork. B. Goodman; 16.05 Seryjna wdowa — gawęda; 16.15 „Czas bzu” — liryka po francusku; 16.35 Samba na instrumentach; 16.45 Nasz rok 73; 17.05 „Sto koni do stu brzegów” — odc. 14; 17.15 Mój magnetofon; 17.40 Z obu stron kamery; 18 Piosenki z różnych obrotów; 18.20 Przed mikrofonem „Granda Banda”; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Co się śpiewa w Bratysławie; 19.05 Powieść w wyd. dżw. „Nedziny”; 19.35 Muz. poczta UKF; 20 Reminiscencje muzyczne — Klara i Robert; 20.45 „Dziwny odłot” — studiomistrz; 21.12 Elektroniczne instrumentarium; 21.30 Uroki prowincji w piosence; 21.50 Opera Manuelle de Falli; „Krótkie życie”; 22.08 Śpiewa Maryla Rodowicz; 22.15 Trzy kwadransy jazzu; 23 Nowe tematyki poetyckie — Desanka Maksimowicz; 23.05 C. Debussy — Kwartet smyczkowy g-moll op. 10; 23.32 „Życie marzeń”; — gra i śpiewa zespół The Nice; 23.50 Śpiewa S. Endrigo. WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19, 22.

TELEWIZJA

PROGRAM I: 9 — „Wielka miłość Balzaka” — TV film seryjny prod. polska-franc. cz. VI pt. „Linokoczek” (kolor); 9.55 — Dla szkół — Nauka o człowieku (kl. VIII); „Sprawy 15-latków”; 10.55 Dla szkół — Wychowanie plastyczne (kl. VIII); „Architektura wszechczesna”; 11.25 — Dla szkół — Fyzy

niej bokserski roczników sparnie tylko czołowe lokaty w takiadowych. (sw)

LESZNO

Dni, poprzedzające Święto Pracy, przebiegały w Lesznie pod znakiem wieloletniego pochodu 1-majowego. Był on wyrazem poparcia dla programu rozwoju społeczno-gospodarczego, wytyczony przez VI Zjazd partii. Klasa robotnicza i chłopci Ziemi Leszczyńskiej powitali majowe święto pomyślną realizacją do datkowych zobowiązań produkcyjnych na rzecz „Banku 30 miliardów”. Tegoroczne zobowiązania na łączną kwotę 78 milionów zł wykonano już w 33 procentach; zadania I kwartału w zakresie planowanej wartości sprzedaży i usług przekroczone o 17,5 mln zł.

Szczególnie uroczyste obchodzili święto załogi Ekspedycji Rejonowej Przedsiębiorstwa Spedycji Krajo-owej, Leszczyńskiej Fabryki Okuć Budowlanych i Hurtowni „Aged”. Wymienione załogi odniosły piękne sukcesy: uzyskały we współzawodnictwie pracy za zeszły rok I miejsce w kraju w swych resortach i zdobyły sztandary przechodnie. Powód do dumy i radości mieli również pracownicy Leszczyńskich Zakładów Gastronomicznych i Poznańskich Zakładów Mechanicznych WZGS — Oddział Leszno, którzy wywalczyli palmę pierwszeństwa w województwie. Dobrze spisali się także leszczyńscy kolejarze. Niektóre ich służby uzyskały

1 maja na trybunie honorowej miejsca zajęli m. in. władze partyjne i administracyjne miasta i powiatu z sekretarzem KP PZPR Marianem Skotarkiem, weterani ruchu robotniczego, przodownicy pracy, przedstawiciele organizacji młodzieżowych i społecznych. Na czele pochodu kroczyła orkiestra kolejarzy, tuż za nią poczty sztandarowe, weterani walk wyzwoleniczych. W barwnym pochodzie uczestniczyli również przedstawiciele wsi leszczyńskiej. Imponująca prezentowała się młodzież miejscowych szkół, harcerstwo, zespoły sportowe i artystyczne w regionalnych strojach. Po południu odbyły się imprezy sportowe, a w godzinach wieczornych zabawy ludowe. (r)

OSTRÓW

Przed świętem w mieście i powiecie ostrowskim odbyło się wiele akademii, wieczornic i koncertów, organizowanych przez załogi pracy, instytucje, organizacje społeczne i gminy. Odbyły się również centralny cap strzyk w Ostrowie.

Pochód 1-Majowy rozpoczął się wczoraj o godz. 10 w krocze niem pocztów sztandarowych organizacji partyjnych, stronnictw politycznych i społecznych. Na trybunie, obok przedstawicieli miejscowych władz z I sekretarzem KP PZPR — Janem Majerczakiem, przedstawiciele przodujących robotników i rolników, zajęła miejsce także — przybyła na uroczystość — delegacja KP Socjalistycznej Partii Jedności Niemiec (SED) z zaprzyjaźnionego z Ostrowem miasta Senftenberg w NRD.

Czoło pochodu stanowiła wielobarwna kolumna młodzieży z ostrowskich szkół i przedstawiciele organizacji młodzieżowych. Następnie maszerowała młodzież w mundurach kolejowych, liczna rzesza ostrowskich kolejarzy z ZNTK im. Powstańców Wielkopolskich, węzłów i poszczególnych służb PKP. Szli w powodzi czerwonych i biało-czerwonych flag, sztandarów, kolorowych kwiatów i transparentów. Dumnie i radośnie maszerowali pracownicy Zakładów Automatyki Przemysłowej, realizatorzy kompleksowej automatyzacji Elektrowni w Kozienicach, Rybniku i Dolnej Odrze, załogi Zakładów Sprzętu Mechanicznego, produkujących chłodnice samochodowe dla całego kraju, Ostrowskiej Wiel-

Przed trybuną w Poznaniu maszerują rolnicy powiatu poznańskiego.

kopolskiej Fabryki Betonów, Rejonowego Przedsiębiorstwa Melioracyjnego i Ostrowskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego. Defilowali także pracownicy przydiów rad narodowych, służby zdrowia, transportowcy i drogowcy, rolnicy, młodzież, sportowcy i działacze.

W godzinach popołudniowych mieszkańcy Ostrowa i powiatu brali udział w imprezach kulturalnych i sportowych w różnych dzielnicach miasta. Wieczorem zaś ostrowianie bawili się na zabawach ludowych. (h)

PIŁA

W przeddzień święta 1 Maja w Piłskim Domu Kultury im. Leona Kruczkowskiego odbył się koncert z udziałem zespołów artystycznych piłskich szkół podstawowych i średnich oraz ZNTK. Przemówienie okolicznościowe wygłosił sekretarz KP PZPR Piła — Trzcianka — Sylwester Chęciński.

Barwnie udekorowany pl. Staszica zamieniał się w dniu 1 Maja w żywą i wielokolorową mozaikę. Po wysłuchaniu radiowego przemówienia I sekretarza KC PZPR — Edwarda Gierka, ul. Marii Konopnickiej ruszył pochód ku trybunie ustawionej przy pl. Powstańców Wielkopolskich. Za orkiestrą kroczyły poczty sztandarowe, przedstawiciele władz z sekretarzem KW PZPR w Poznaniu — Stanisławem Kuleszą i I sekretarzem KP PZPR Marianem Cybulskim oraz ZBoWiD-owcy.

Pomysłowo udekorowane były kolumny młodzieży i szeregi harcerskie. Las szturmówek, flag oraz transparentów z aktualnymi hasłami niesionych przez członków załóg piłskich zakładów pracy i instytucji z daleka widniał nad pochodem.

Obchodem 1-majowym towarzyszyły również imprezy sportowe i rozrywkowe. W ubiegłą sobotę w Piłce odbyły się kolarskie kryterium uliczne oraz spartakiada piłkarska szkół średnich i rejonowe gry ska koszykówki.

W Państwowej Szkole Muzycznej odbył się koncert uczniów i pedagogów pt. „Z muzyką w Majowe Święto”. Wczoraj zaś w Parku Miejskim i na pl. Powstańców Wielkopolskich koncertowały zespoły muzyczne. Nie zapomniano również o imprezach dla dzieci. (kc)

Dobra robota oponiarskiego Klubu Motorowego LOK

Posiadaczy praw jazdy samochodowych czy motocyklowych jest u nas coraz więcej. Ponieważ szybciej można — zazwyczaj — zdobyć stosowne uprawnienia, niż stać się posiadaczem pojazdu mechanicznego, spora część osób, zasiadających po latach przy kierownicy wymarzonego wehikułu, stwierdza z przerażeniem, że nie umie jeździć. Trudno się temu dziwić, skoro niektórzy czynią to po kilkunastu latach od momentu zdania egzaminu na prawo jazdy.

Właśnie tym osobom przychodzi z pomocą Klub Motorowy LOK przy poznańskim Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Przemysłu Oponiarskiego „Stomil” (dawny Centralny Laboratorium Oponiarski). Prowadzi on od ubiegłego roku doszkalanie osób, posiadających od lat prawa jazdy, a nie umiejących jeździć.

Wspomniany klub podejmuje też wiele innych inicjatyw. Prowadzi więc równoległe kursy na amatorskie prawo jazdy, uczestniczy w różnych imprezach sprawnościowych (ostatnio — przed miastem w rajdzie „Witamy Wiosnę” organizowanym przez Automobilklub Wielkopolski, czy w eliminacji do samochodowych mistrzostw Wielkopolskich, gdzie członkowie klubu — Krzysztof Rózewski był pierwszy w klasie 850 ccm i pierwszy w klasyfikacji generalnej), w akcjach, organizowanych wspólnie z MO, takich jak np. „Tydzień kultury na jeźdni”.

Ostatnio klub otrzymał w budynku, zajmowanym przez Zarząd Wojewódzki LOK poznański, mieszkanie, którym będzie dysponował wspólnie z Klubem Wojewódzkiego Modelarstwa Samochodowego. (ad)